

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/147/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118205255
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7118205255.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a JUDr. Jarmily Čabaiovej v spore žalobkyne Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, V., zastúpená: Advokát Pirč, s.r.o., so sídlom kpt. Nálepku 17, Košice, IČO: 36 855 910, proti žalovanému N. E., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XX, V., o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 20. marca 2020, č.k. 19C/17/2018-330

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni 100 % trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom určil, že darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá dňa 9.2.2016 medzi T. E., nar. XX.X.XXXX ako darcom a oprávneným z vecného bremena a žalovaným ako obdarovaným a povinným z vecného bremena, predmetom ktorých bol prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. L. Y. ako CKN parc. č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 260 m² a na nej stojaci rodinný dom, súp. č. XXXX a prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, k. ú. Q. ako CKN parc. č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 19 m² a na nej stojaca radová garáž, súp. č. XXXX, je voči žalobkyni právne neúčinná a priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň rozhodol, že žalobkyňa nemá právo na náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nepriznal.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá dňa 9.2.2016 medzi T. E., nar. XX.X.XXXX ako darcom a oprávneným z vecného bremena a žalovaným ako obdarovaným a povinným z vecného bremena, predmetom ktorých bol prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. L. Y. ako CKN parc. č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 260 m² a na nej stojaci rodinný dom, súp. č. XXXX a prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, k. ú. Q. ako CKN parc. č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 19 m² a na nej stojaca radová garáž, súp. č. XXXX, je voči nej právne neúčinná. Skutkovým základom takto uplatneného nároku bolo v podstatnom tvrdenie žalobkyne, že vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 17C 390/2015 z 25.8.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9 Co/87/2017 z 31.1.2018, opravným uznesením z 8.2.2016 a dopĺňujúcim rozsudkom z 29.9.2016 bola T. E. ako žalovanému v 1. rade v tomto konaní (ďalej „dlžník“) uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 19.951,68 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.3.2015 do zaplatenia titulom nevyplatennej časti kúpnej ceny dohodnutej v kúpnej zmluve z 4.9.2012, ktorou žalobkyňa previedla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.

XXXX, pre kat. úz. L. Y. na dlžníka. Po podaní žaloby vo veci sp. zn. 17C 390/2015 (o zaplataenie zvyšku kúpnej ceny) previedol dlžník vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX na nového vlastníka, čím potvrdil, že nemal záujem splniť svoj peňažný záväzok voči nej. V tom istom čase dlžník previedol na žalovaného (syna) aj nehnuteľnosti patriace do jeho výlučného vlastníctva zapísané na LV č. XXXX, pre kat. úz. L. Y. ako parc. CKN č XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 260 m2 a rodinný dom - súp. č. XXXX stojaci na parc. č. XXX a súčasne na predmetné nehnuteľnosti zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného a bezplatného bývania v rodinnom dome a užívania, a to bez obmedzenia vo svoj prospech. Mala za to, že žalovaný ako osoba blízka dlžníkovi musel o jeho úmysle ju ukrátiť vedieť, nakoľko sa zúčastnil konania vedeného na Okresnom súde Košice I po sp. zn. 17C 390/2015 v procesnom postavení žalovaného v 2. rade.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel z takto tvrdeného skutkového stavu, na ktorý aplikoval ustanovenia § 42a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, z ktorých vyvodil záver o dôvodnosti žaloby, keď na základe zhodnotenia skutkových tvrdení strán, výpovedí svedkov a listinných dôkazov, skonštatoval, že dlžník žalobkyne T. E. daroval po začatí konania o zaplataenie zvyšnej časti kúpnej ceny, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 17C/390/2015, žalovanému (svojmu synovi) nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX, pre kat. úz. L. Y. a to pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 260 m2 a stavbu - rodinný dom súp. č. XXXX postavenú na parc. č. XXX v celosti a nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXXX, pre kat. úz. Q. a to stavbu - radová garáž súp. č. XXXX a pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 19 m2 v celosti, čím (dlžník) ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobkyne. Obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdeniach, že nemal vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa, nepovažoval za preukázanú, keď uviedol, že osoba blízka dlžníkovi sa musí brániť nielen tvrdením, že o úmysle dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj tvrdením a preukázaním toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, hoci vyvinula starostlivosť na poznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o náležitú starostlivosť, ktorej vynaloženie predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel musela rozpoznať. V tejto súvislosti doplnil, že žalovaný si bol v konaní sp. zn. 17C/390/2015 istý nedôvodnosťou žaloby vo vzťahu k nemu (bránil sa tým, že ide o záležitosť jeho otca a matky), v čase začatia tohto konania poznal výsledok dedičského konania po svojej nebohej matke, teda, že jej výlučným dedičom je jeho otec, pričom aj zo žaloby mu bolo zrejmé, že ho žalobkyňa označila ako spoludlžníka popri jeho otcovi iba z opatrnosti, a keď v neposlednom rade poznal aj stanovisko svojho otca, ktorý potvrdil, že nemá (žalovaný) s vecou nič spoločné, neuveril jeho tvrdeniu, že reálne hrozilo, že s otcom budú zaviazaní k úhrade dlhu obaja spoločne a nerozdielne. Za nepresvedčivú považoval aj obranu žalovaného, že predmetné nehnuteľnosti mali byť na neho prevedené, aby mohol čerpať úver na rekonštrukciu domu, tiež na rozbehnutie podnikania, keď tento neskôr v tejto súvislosti uviedol, že mal v tom čase nízky príjem, otec ochorel, nepracoval, tak sa rozhodol, že pôžičku nevyberie a túto mal následne vybrať od svojej tety. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že dlžník v čase darovania disponoval dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobkyne, čo vyústilo do jeho záveru, keďže žalovaný nemal reálnu znalosť o tom, akým skutočným majetkom disponoval v čase darovania dlžník, že nevyvinul náležitú starostlivosť na rozpoznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľku. Uzavrel, že bola splnená podmienka existencie právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, platnosti odporovateľného právneho úkonu, vymáhateľnosti pohľadávky veriteľa, ukrátenia veriteľa, úmyslu ukrátiť veriteľa vrátane vedomosti tretej osoby (žalovaného) o tomto úmysle. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP plným procesným úspechom žalobkyne v spore. Napokon rozhodnutie o trovách konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tak, že vzhľadom na predmet žaloby, ohľadne ktorej žalobkyňa bola úspešná, a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ohľadne ktorého žalobkyňa nebola úspešná, nebolo možné posúdiť pomer úspechu a neúspechu medzi nimi. Mal za to, že žalobkyňa ako neúspešná strana sporu nemá právo na náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému žiadne preukázateľné trovy vzniknuté v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nevznikli.

4. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a žalobu zamietol. Namietal skutkové vady rozsudku spočívajúce v nesprávnych skutkových záveroch súdu prvej inštancie, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov týkajúcich sa, resp. preukazujúcich jeho tvrdenia ohľadne skutočnosti, že jeho otec disponoval v čase uzatvorenia darovacej zmluvy dostatkom prostriedkov na

uspokojenie žalobkyne, a týkajúcich sa dôvodov, pre ktoré odmietol dedičstvo po svojej matke E., a pre ktoré sa jeho otec rozhodol na neho darovaním previesť vlastníctvo rodinného domu a garáže (vrátane zhoršeného zdravotného stavu otca). Konštatoval, že preukázanie ukrátenia je dôkazným bremenom zaťažujúcim žalobkyňu, pričom on v dostatočnej miere preukázal skutočnosti spochybňujúce, že by darovacia zmluva predstavovala úkon, ktorý by ukraľoval veriteľa, keďže ešte tri mesiace pred darovaním jeho otec nepochybne disponoval prostriedkami trojnásobne prevyšujúcimi hodnotu nároku žalobkyne. Poukázal aj na chybné hodnotenie významných skutočností, z ktorých bolo podľa jeho názoru zrejmé, že vynaložil náležitú starostlivosť, no napriek tomu nemohol o úmysle dlžníka ukrátiť žalobkyňu vedieť. Tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že žaloba v konaní sp. zn. 17 C 390/2015 bola proti nemu podaná iba z opatrnosti, a že musel vedieť, že bude pre jeho vzdanie sa dedičstva po matke (vo vzťahu k nemu) zamietnutá, je podľa neho fabuláciou znevýhodňujúcou ho pri hodnotení skutkového stavu súdom. Uzavrel, že išlo o spornú pohľadávku žalobkyne, ktorú jeho otec neuznával, a bol presvedčený, že žaloba vo veci 17 C 390/2015, v ktorej vystupoval na strane žalovaných, bude zamietnutá. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vytykajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalovaný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Žalobkyňa sa vo vyjadrení k odvolaniu v zásade stotožnila so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, keď uviedla, že žalovaný i svedok - jeho otec a dlžník žalobkyne - opakovane tvrdili o ochote a schopnosti peňažne uspokojiť žalobkyňu, avšak bez účinného preukázania takejto procesnej obrany, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie v bode 15 odôvodnenia napadnutého rozsudku skonštatoval, že tieto ich tvrdenia o finančnom zabezpečení dlžníka sú bez výpovednej hodnoty. Poukázala na to, že listinný dôkaz - výpis z účtu dlžníka žalobkyne, ktorého zostatok mal byť k 27.11.2015 vo výške 72.000,- eur, dostatočne nepreukázal, o čie peňažné prostriedky sa v skutočnosti jednalo a prečo s nimi nakladal práve žalovaný, ak on i jeho otec počas konania vzájomne tvrdili, že s vecou súvisiacou s dedičstvom, resp. s predajom rodinného domu, predtým patriacom žalobkyňi, ten druhý nemal nič spoločné, pričom žalovaný prehlásil, že sa jednalo o vec jeho otca a neb. matky. Stotožnila sa so zistením a hodnotením súdu prvej inštancie o účelovosti tvrdení žalovaného, ktoré zaťažovalo jeho dôkazné bremeno o preukázaní, že mu nebol známy úmysel dlžníka (otca) ukrátiť veriteľa. Poukázala na rozpor v tvrdeniach žalovaného uvedených v odvolaní, ktoré sa týkali finančného zabezpečenia dlžníka, so zisteniami Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 9Co/87/2017. Správami od súdnej exekútorky podľa nej preukázali, že dlžník nič nevlastnil, nemal vedený žiadny bankový ani sporiaci účet a nepoberal žiaden príjem. Listinný dôkaz o existencii určitej peňažnej hotovosti v jedinečný časový moment, s ktorou nakladal žalovaný, podľa nej nepreukazovalo vlastníctvo takejto sumy dlžníka. Pokiaľ ide o skutočnosť tvrdenú žalovaným, že sa v čase darovania neuskutočnilo ani jediné pojednávanie v konaní vedenom na totožnom súde pod sp. zn. 17C/390/2015, uviedla, že žaloba v tejto veci (17C/390/2015) bola doručená obom žalovaným na prelome mesiacov 09 až 10/2015, teda obaja sa mali možnosť v predstihu dôkladne oboznámiť s jej obsahom a predloženými dôkazmi, čo nevyhodnotili ináč, ako zredukovať riziko neúspechu v konaní vo veci samej prevodom vlastníctva k nehnuteľnostiam, keď krátko predtým sa žalovaný vzdal svojho zákonného dedičského podielu po nebohej matke.

6. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach. Pokiaľ žalobkyňa spochybnila majetkové zabezpečenie jeho otca v čase realizácie žalobou napadnutých právnych úkonov, doplnil, že v priebehu konania nikdy netvrdil, že tieto prostriedky vybral on, ale že bol prítomný pri tom, ako tieto prostriedky z účtu vyberal jeho otec T. E. a na aký účel. Zotrval na tom, že nepoznal ukraľujúci úmysel svojho otca, pričom v čase darovania ho nezamestnával. Pôvod finančných prostriedkov na účte otca, ako aj ich pohyb vysvetlil podrobne vo svojej výpovedi a dokumentoval ho tiež výpisom z účtu. Tvrdenia týkajúce sa správ exekútorky, z ktorých vyplýva, že jeho otec ako dlžník nemal žiaden majetok, bankový účet ani nepoberal postihnuteľný príjem, zohľadňujú stav v roku 2020, zatiaľ čo k žalobou napadnutému prevodu došlo vo februári 2016, kedy jeho otec preukázateľne disponoval peňažnou sumou 72.000,- eur.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.12.2021 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá CSP). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaného v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP), odvolací súd dodáva:

9. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, to znamená musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. CSP.

10. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnú normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnú normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

11. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku konštatuje, že tieto žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

12. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne rozhodol, ak žalobe vyhovel. Odvolacie námietky spochybňujúce správnosť výroku rozsudku, ktorým súd žalobe vyhovel a skutočnosti uvedené žalovaným v odvolaní nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. V odôvodnení rozsudku sa súd dostatočne vysporiadal s argumentáciou žalovaného, zhodnotil vykonané dôkazy vrátane dôkazov predložených na podporu tvrdení žalovaného, uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom stranám sporu vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu konania uplatnili a realizovali svoje procesné práva. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní rešpektoval klauzuly určujúce minimálnu mieru

racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie a pri výklade a aplikácii právnych predpisov sa podľa názoru odvolacieho súdu neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam za stavu, ak pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesporných zistení, že žalovaný nadobudol predmetné nehnuteľnosti od svojho otca na základe darovacej zmluvy z 9.2.2016 spísanej vo forme notárskej zápisnice č. N 72/2016, Nz 4185/2016, ktorej súčasťou bola tiež zmluva o zriadení vecného bremena v súvislosti s nehnuteľnosťou č. 1 (rodinný dom súp. č. XXXX na U. XX v V. a k nemu prislúchajúca parcela č. XXX), ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 29.2.2016 a tiež, že rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 17C 390/2015 z 25.8.2016 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 29.9.2016, s opravným uznesením z 8.12.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/87/2017 z 31.1.2018 bola T. E. (otcovi žalovaného) uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 19.951,68 eura s prísľušenstvom, pričom žalovaný nesporne, jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností súdu prvej inštancie nepreukázal, že úmysel svojho otca ukrátiť týmto odporovaným právnym úkonom žalobkyňu nemohol aj pri náležitej starostlivosti poznať, čo malo za následok vyhovieť odporovacej žalobe ako celku.

13. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami ťažiskovo nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť posúdenia otázok existencie úmyslu svojho otca ako dlžníka ukrátiť týmto právnym úkonom žalobkyňu ako veriteľku a vedomosti žalovaného o takomto úmysle. Jeho odlišné nazeranie na vyššie uvedené otázky je vystavané na presvedčení, že jeho otec disponoval v čase uzatvorenia (odporovanej) darovacej zmluvy dostatkom prostriedkov na uspokojenie žalobkyne, že dôvodom darovania predmetných nehnuteľností bolo to, že sa vzdal dedičstva po svojej matke a že vynaložil náležitú starostlivosť, ale o úmysle otca ukrátiť žalobkyňu nemohol vedieť. Táto jeho predstava, ale nie je správna.

14. Zmyslom žaloby podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka (odporovacej žaloby) je - uvažované z pohľadu žalujúceho veriteľa - dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný dlžníkom učinенý právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovieť tak predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia (exekučného titulu), vydaného proti dlžníkovi, domáhať nariadenia výkonu rozhodnutia (exekúcie) postihnutím toho, čo odporovaným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, musí sa veriteľ - miesto určenia neúčinnosti právneho úkonu - domáhať, aby mu ten, komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia (v exekučnom konaní) a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, poprípade vymožením peňažitej náhrady vo výške odpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. K odporovacej žalobe je aktívne vecne legitimovaný veriteľ, ktorého pohľadávka voči dlžníkovi je vymáhateľná, ak dlžníkov právné úkony ukracujú jeho uspokojenie. Veriteľom je ten, kto má voči dlžníkovi pohľadávku (splatnú alebo nesplatnú poprípade budúcu). Vymáhateľnou sa rozumie taká pohľadávka, ktorej plnenie je možné vynútiť cestou výkonu rozhodnutia (exekúciou), to je pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia (exekúciu). Pasívna vecná legitimácia je upravená v ust. § 42b Občianskeho zákonníka. Žaloba o určenie, že dlžníkov právny úkon je voči veriteľovi neúčinný, môže byť úspešná len vtedy, ak bola podaná voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Žaloba o zaplatenie peňažitej náhrady, ktorá je opodstatnená vtedy, ak nie je dobre možné uspokojenie veriteľa z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku (napr. preto, že osobe, v ktorej prospech dlžník odporovaný právny úkon učinil, už takto nadobudnuté veci práva alebo iné majetkové hodnoty nepatria), musí smerovať voči osobe, ktorej vznikol z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 21 Cdo 1912/2001, sp. zn. 2 Cdon 1703/96, sp. zn. 21Cdo 4333/2007, sp. zn. 30 Cdo 366/2008 a Rč 26/2000).

15. Inštitút odporovateľnosti právnych úkonov spočíva v umožnení veriteľovi uspokojiť svoju pohľadávku v následnej exekúcii postihnutím majetku, ktorý je teraz vo vlastníctve inej osoby, než je veriteľov dlžník, teda postihnutím majetku, ktorý by nebyť odporovateľného právneho úkonu, bol majetkom dlžníka a mohol by byť postihnutý exekúciou vedenou proti dlžníkovi. Dôsledkom vyhovieť žaloby podanej podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka je to, že iná osoba odlišná od dlžníka je v následnom vykonávacom

konaní osobou povinnou a je postihovaný jej majetok, ktorý skôr patril (alebo by patril nebyť právneho úkonu dlžníka) práve dlžníkovi.

16. Dlžníkové právne úkony ukracujú pohľadávku veriteľa hlavne vtedy, ak vedú z menšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, hoci nebyť týchto úkonov, by sa z majetku dlžníka aspoň sčasti uspokojil. Táto zákonná požiadavka môže byť teda splnená iba pri súčasnom naplnení dvoch podmienok: 1/ majetok dlžníka mal v dôsledku odporovateľného právneho úkonu objektívne menšiu hodnotu v porovnaní so stavom pred týmto úkonom, 2/ zmenšenie majetku dlžníka má za následok, že veriteľ sa z tohto majetku nemôže uspokojiť, hoci nebyť odporovateľného právneho úkonu, bol by sa uspokojil. Z uvedeného vyplýva, že odporovateľnými nemôžu byť nikdy ani tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2435/2006, sp. zn. 30 Cdo 3906/2010, sp. zn. 21 Cdo 549/2001 a sp. zn. 21 Cdo 4333/2007).

17. V prejednávanom prípade je odporovateľným právnym úkonom darovacia zmluva a s ňou súvisiaca zmluva o zriadení vecného bremena, ktorá spadá pod tzv. neekvivalentné právne úkony, pri ktorým dochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka, keďže dlžník za plnenie, ktoré stratil, nenadobudol iné plnenie skutočne ekvivalentnej povahy (ako napr. pri uzavretí kúpnej zmluvy, kedy by nadobudol peňažné plnenie; porovnaj L. Drápal: Zápis zo školenia na tému „Odporovateľnosť a konkurzy“ uverejnený v časopise Justiční praxe č. 5, ročník 2002, str. 240 in, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2435/2006, pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 21 Cdo 2426/1999).

18. Existencia úmyslu dlžníka ako aj druhej strany, resp. vedomosť druhej strany o tomto úmysle, sa relatívne obtiažne preukazuje aj v prípade jej existencie. Preukázanie úmyslu dlžníka, že mienil ukrátiť právnym úkonom svojho veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak druhou stranou sú osoby blízke dlžníkovi (blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu). Úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa v takomto prípade zákon predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali opak, teda, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohli aj pri náležitej starostlivosti poznať.

19. Ako konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4 Cdo 163/2007 z 17.12.2008 „pre splnenie podmienok odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle § 42a Občianskeho zákonníka, ak išlo o právne úkony medzi dlžníkom a osobou blízkou, je postačujúce preukázať ich urobenie v určenej dobe a ukrátenie veriteľa. V týchto prípadoch totiž zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa aj vedomosť blízkej osoby o tomto úmysle predpokladá (presume). Blízka osoba musí naopak preukazovať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla v dobe urobenia odporovaného právneho úkonu aj pri vyvinutí náležitej starostlivosti rozpoznať.“

20. Žalovaná osoba, ktorá je osobou blízkou dlžníkovi, sa môže odporovacej žalobe ubrániť, len ak preukáže, že úmysel dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať. Úspešná obrana tejto žalovanej osoby blízkej dlžníkovi podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ teda spočíva nielen v jej tvrdení, že o úmysle dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale tiež v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula starostlivosť za účelom rozpoznania tohto úmyslu dlžníka a išlo pritom o náležitú starostlivosť.

21. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím k obsahu právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z ich výsledkov poznala, t.j. aby sa o tomto úmysle dozvedela. Ak sa jej to ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nepodarilo, potom sa môže v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 OZ ubrániť odporovacej žalobe. Zákon od osoby blízkej dlžníkovi požaduje, aby sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech, týmto spôsobom presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka a vedie ju k tomu, aby nerobila právne úkony (neprijímala podľa nich plnenia) na ujmu práv veriteľov dlžníka. V prípade, že sa tak nezachová, musí byť uzročená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky tiež z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho

úkonu od dlžníka nadobudla (pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 864/2000 alebo rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co 145/2007).

22. Je preto na žalovanej osobe blízkej dlžníkovi, aby si splnila dôkaznú povinnosť a navrhla také dokazovanie, z ktorého by nepochybne vyplynulo, že boli naplnené vyššie uvedené podmienky ubránenia sa odporovacej žalobe vo vzťahu k jej osobe. Musí preukázať, či a akú vyvinula v dobe uzavretia odporovaného úkonu činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť týmto úkonom veriteľa poznala (mohla poznať) a že táto činnosť (aktivita) predstavovala s ohľadom na okolnosti prípadu náležitú starostlivosť. Ak by žiadnu takú činnosť (aktivitu) v dobe úkonu nevyvinula alebo ak vyvinutá činnosť nepredstavovala náležitú starostlivosť, nemôže sa už z tohto dôvodu odporovacej žalobe ubrániť. Samotné tvrdenie žalovanej osoby blízkej dlžníkovi, že o jeho dlhoch a o jeho úmysle ukrátiť veriteľa uzavretím napríklad darovacej zmluvy alebo dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nevedela, nakoľko jej dlžník (napríklad manžel) neoznámil svoje dlhy a nemohla sa o nich dozvedieť ani z jeho účtovnej evidencie, nie je pre ubránenie sa odporovacej žalobe postačujúce (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 864/2000). Súdna prax zaujala názor, že nepostačuje ani tvrdenie blízkej osoby, že sa nezaujímal o podnikanie rodičov, že ju rodičia o vlastnej podnikateľskej činnosti a jej výsledkoch neinformovali, nepostačuje ani odkaz na dobré vzájomné vzťahy v rodine a dôveru medzi rodičmi ako darcami a žalovanými ich deťmi ako obdarovanými, ktorý nenahradzuje dôkaz o vyvinutí náležitej starostlivosti k poznaniu úmyslu dlžníka (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 808/2004). Tiež nepostačuje argument o tom, že žalovaný nemal potrebu robiť žiadne kroky na poznanie úmyslu dlžníka (napríklad manžela) ukrátiť veriteľa (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 635/2005), alebo tvrdenie, že skutočnosť, že dlžník previedol na blízku osobu majetok, aby majetkovo zabezpečil domácnosť, čo je úplne bežná záležitosť (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 2088/2000). Podľa súdov je jednoznačne chybným taký právny názor, že náležitú starostlivosť nemožno vykladať tak, že vždy vyžaduje aktívne správanie nadobúdateľa z odporovaného právneho úkonu (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 313/2001). Tiež nezaväzuje ani to, že dlžník si pri uzatváraní odporovaného právneho úkonu vo vzťahu k žalovanému plnil svoju morálnu alebo právnu povinnosť (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/145/2007).

23. Jedným z predpokladov aktívnej vecnej legitímácie veriteľa na odporovacuú žalobu je to, že dlžníkové právne úkony ukracujú uspokojenie pohľadávky veriteľa. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníkové právne úkony ukracujú uspokojenie veriteľovej pohľadávky, nesie veriteľ, pričom to platí aj v prípade, kde preukázanie úmyslu dlžníka nie je podmienkou odporovateľnosti, t.j. pri právnych úkonoch urobených medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi alebo urobenými v prospech týchto osôb, nakoľko z ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že veriteľ musí aj za tejto situácie tvrdiť a preukázať, že odporovaný právny úkon ukracuje uspokojenie jeho pohľadávky.

24. Dlžníkové právne úkony skracujú pohľadávku veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, hoci - nebyť týchto úkonov - by sa z uspokojil. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že pohľadávka je vymáhateľná a že dlžníkové právne úkony skracujú jej uspokojenie, nesie veriteľ.

25. Účelom civilného procesu je chrániť skutočné subjektívne práva (Lavický, P. a kolektív. Moderní civilní proces. Brno : Masarykova univerzita. 2014, str. 58). Tento cieľ - materiálnu (skutočnú) ochranu práv - musí mať súd na pamäti pri každej svojej činnosti. Všeobecný súd preto „nie je viazaný len skutkovým stavom, ako ho predniesli (substancovali) sporové strany, ale má i vlastné procesné oprávnenia ingerovať do sporu. Strany tak nie sú „vlastníkmi“ skutkových tvrdení, ako v liberálnom koncepte civilného procesu, ale súdom zistený skutkový stav má v čo najvyššej možnej miere korešpondovať s reálnym hmotnoprávnym pomerom sporových strán“ (Števček, M., Bajánková J. in: CSP Komentár. 2016, s. 731). Aj keď je procesná aktivita vo vzťahu k ustáleniu skutkového stavu primárne zverená sporovým stranám (v čom sa prejavuje tzv. prejednacía zásada), súd sa nestáva len pasívnym divákom, ale má povinnosť materiálne korigovať vedenie sporu (Števček, M., Bajánková J. in: CSP Komentár. 2016, s. 731 - 732; Gešková, K., tamtiež, str. 693). V záujme ustálenia skutkového stavu, ktorý bude v čo najvyššej možnej miere korešpondovať s reálnym hmotnoprávnym pomerom sporových strán, má všeobecný súd povinnosť starostlivo prihliadať na všetko, čo v konaní vyšlo najavo (§ 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku), a tiež oprávnenie (ktoré v sebe zahŕňa aj povinnosť) požiadať strany o

ďalšie skutkové tvrdenia či vysvetlenia (na zákonnej úrovni vyjadrené v § 150 ods. 2, § 195 ods. 1 či § 202 ods. 1 CSP).

26. Vzhľadom na vyššie uvedené aj podľa názoru odvolacieho súdu uzatváral dlžník predmetnú darovaciu zmluvu z 9.2.2016 v úmysle ukrátiť žalobkyňu (svoju veriteľku). Tvrdenie žalovaného podopreté listinným dôkazom a to výpisom z účtu dlžníka síce preukazuje, že v čase výberu hotovosti dňa 27.11.2015 tento disponoval peňažnou sumou 72.000,- eur, avšak nemá žiadnu výpovednú hodnotu vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že v čase darovania (9.2.2016) touto sumou, resp. akou jej časťou, dlžník ešte disponoval. Toto tvrdenie žalovaného o existujúcej peňažnej hotovosti dlžníka na zaplatenie dlhu v čase uzavretia odporovaného právneho úkonu, teda nebolo v konaní dostatočne podložené, v dôsledku čoho ho odvolací súd považuje za nepreukázané.

27. Na druhej strane tvrdenie žalobkyne, že ju odporovaným právnym úkonom dlžník ukrátil je podľa odvolacieho súdu preukázané, keďže týmto neekvivalentným právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka a žalovaný, okrem tvrdenia, že dlžník v čase darovania disponoval postačujúcou peňažnou hotovosťou, ani len netvrdil, že vlastnil napriek odporovanému právnemu úkonu taký (ďalší) majetok, ktorý by postačoval k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil. Takýmto majetkom nie je jeho prípadný budúci zárobok (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 21 Cdo 2791/99).

28. Dôkazy, ktorými mal byť preukázaný úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, svedčia verzii skutkového deja prezentovanej žalobkyňou. Dlžník po podaní žaloby vo veci o zaplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 17C/390/2015 (3.9.2015), ktorá mu bola doručená dňa 22.9.2015, nepochybne začal prevádzať všetok svoj nehnuteľný majetok (nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. L. Y. kúpnu zmluvou z 28.10.2015 a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. L. Y. darovacou zmluvou z 9.2.2016), čo malo za následok, že žalobkyňa nemohla dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z tohto majetku dlžníka. Takýmto ukracujúcim úkonom je podľa názoru odvolacieho súdu aj výber peňažnej hotovosti z účtu dlžníka. Žalobkyňa teda uniesla bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníkove právne úkony ukracovali uspokojenie jej pohľadávky.

29. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovaného, že nemohol ani pri vynaložení náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť žalobkyňu, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v tejto časti vec správne posúdil, ak uviedol, že žalovaný v konaní nepreukázal, že úmysel svojho otca ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nemohol rozpoznať ani pri vyvinutí náležitej starostlivosti, z dôvodu, že jeho dôkazná povinnosť nebola splnená vtedy, ak iba tvrdil, že v čase darovania nemal absolútne možnosť predpokladať, že by tento právny úkon mal slúžiť na ukrátenie žalobkyne, a toto svoje tvrdenie súčasne nepreukázal tým, že v tejto súvislosti vyvinul (aktívne) náležitú starostlivosť na rozpoznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa. Obrana žalovaného ani jeho odvolacie námietky v tejto časti nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd neuveril tvrdeniu žalovaného, že bol vnútorne presvedčený, že je, resp. bol vo vzťahu k žalobkyňi spoludlžníkom, vzhľadom na jeho obranu v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 17C/390/2015. Takisto je bez relevancie, že dlžník túto pohľadávku neuznával. Je nepochybné, že pohľadávka žalobkyne voči dlžníkovi bola splatná a teda žalovateľná v čase, kedy bol odporovaný úkon urobený. Požiadavka, aby pohľadávka veriteľa bola vymáhateľná, obsiahnutá v ustanovení § 42a ods. 1 OZ nevymedzuje podmienku odporovateľnosti právnym úkonom dlžníka, ale aktívnu vecnú legitímáciu na odporovaciu žalobu. Podmienky, za ktorých veriteľ môže právnym úkonom dlžníka odporovať, určuje ustanovenie § 42a ods. 2 OZ. Právny úkon dlžníka je za podmienok uvedených v ustanovení § 42a ods. 2 OZ odporovateľný nielen vtedy, ak pohľadávka veriteľa bola vymáhateľnou už v dobe, kedy bol urobený, ale aj v prípade, že bol urobený skôr, než sa veriteľova pohľadávka voči dlžníkovi stala vymáhateľnou (porov. napríklad rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 18.5.1999 sp. zn. 31 Cdo 1704/98, uverejnený pod č. 27 v Sbírcе soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2000, rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 18.5.1999 sp. zn. 31 Cdo 1704/98, rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 22.6.2001 sp. zn. 21 Cdo 2285/2000, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.3.2019 sp. zn. 5 Cdo 109/2018). Odvolací súd v tejto časti dopína, že skutočnosť, že bol žalovaný stranou konania vo veci 17C/390/2015, pričom žalobu v tomto konaní prevzal dňa 22.9.2015, potvrdzuje to, že v čase, kedy bol urobený odporovaný právny úkon (9.2.2016) mal vedomosť o dlhu svojho otca voči žalobkyňi a teda pri vynaložení náležitej starostlivosti mohol poznať jeho úmysel odporovaným právnym úkonom ukrátiť žalobkyňu, o to viac, že vedel, že sa dlžník začal zbavovať svojho majetku už skôr, keď dňa 28.10.2015 predal nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v k.ú. L. Y. a následne dňa 27.11.2015 vybral všetky peňažné prostriedky zo svojho účtu. Žalovaný nepreukázal

svoje tvrdenie o dôvode výberu hotovosti (zhodnotenie peňažných prostriedkov, ich uloženie na sporiaci účet). Odvolací súd poznamenáva, že bez objektívne preskúmateľnej, hoci aj len indicie, podporujúcej žalovaným tvrdený dôvod výberu peňažnej hotovosti, je potrebné skonštatovať, že takéto tvrdenie bez hmatateľného základu môže mať a obvykle i má len účelovú povahu.

30. Zistený skutkový stav posudzovanej veci oprávňuje záver, že žalovaný si v súvislosti s uzavretím spornej zmluvy vo vzťahu k úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa nepočínal s náležitou starostlivosťou. Nevenoval pozornosť dôsledkom odporovanej darovacej zmluvy vo vzťahu k právam a povinnostiam žalovaného a jeho rodiča, nebol pozorný k následným zmenám v pomeroch rodiča ako darcu a síce, či táto zmena sa nepriaznivo nepremietne do jeho majetkovej a podnikateľskej sféry, neuvažoval, či prevod nehnuteľného majetku neohrozí darcu v možnom plnení záväzkov a či odporovaný právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka; v tomto smere konal bez potrebnej starostlivosti, ktorou sa starostlivosť vyznačuje. Konaniu žalovaného ako osoby blízkej dlžníkovi v zmysle ust. § 42a odst. 2 OZ. súhrne chýbala náležitá starostlivosť, ktorú musí osoba blízka dlžníkovi preukázať, aby sa s úspechom ubránila odporovacej žalobe podľa ust. § 42a OZ.

31. Úspešná obrana dlžníkovi blízkej osoby podľa ust. § 42a ods. 2 OZ spočíva nielen v jej tvrdení, že o úmysle dlžníka skrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela, ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie takého úmyslu dlžníka. Podľa záveru súdu prvej inštancie sa žalovanému nepodarilo preukázať, že vyvinuli náležitú starostlivosť na poznanie úmyslu dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa (§ 42a ods. 2 OZ); odvolací súd považuje tento záver, podložený zisteným skutkovým stavom, za správny. S dôkazne nepreukázanými námietkami nemohla obrana žalovaného proti odporovacej žalobe v zmysle ust. § 42a ods. 2 OZ obstať.

32. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil procesným postupom podľa ust. 387 ods. 2 CSP, a to v napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj v závislých výrokoch o trovách konania (§ 367 ods. 2 veta druhá CSP), majúcich právny základ v plnom procesnom úspechu žalobkyne v spore.

33. Podľa ust. § 396 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

34. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. V odvolacom konaní mala žalobkyňa plný procesný úspech, a preto jej v súlade s cit. ust. § 255 ods. 1 CSP vzniklo právo na 100 % náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie

je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).